

Grupa Kapitałowa LOTOS
Zintegrowany Raport Roczny 2018

04. **REALIZACJA STRATEGII W 2018 ROKU**

Skuteczni w działaniu – realizacja celów strategicznych w 2018 r.

W ubiegłym roku kontynuowaliśmy intensywne prace nad operacjonalizacją strategii „Stabilizacja i bezpieczny rozwój”, którą Grupa Kapitałowa LOTOS przyjęła na lata 2017 – 2022. Zawiera ona pięć kluczowych mierników strategicznych, służących ocenie stopnia wdrożenia strategii.

MIERNIKI STRATEGII

- Podwojenie średniorocznego EBITDA LIFO w latach 2019 – 2022,
- Spadek współczynnika zadłużenia: dług netto/EBITDA LIFO $\leq 1,5$,
- Nakłady inwestycyjne (CAPEX) 9,4 mld PLN w ciągu 6 lat,
- Osiągnięcie rezerw ZP ponad 60 mln boe i wydobycie węglowodorów w przedziale 30 – 50 tys. boe/d,
- Wzrost liczebności sieci detalicznej do 550 stacji paliw o LTIF9.

**NASZA STRATEGIA NA LATA 2017 – 2022,
ZAKŁADAJĄCA PIĘĆ KLUCZOWYCH CELÓW, KTÓRYCH REALIZACJĘ DOKŁADNIE MONITORUJEMY**

CEL 1: Efektywnie wykorzystane aktywa w całym łańcuchu wartości

Przeorganizowaliśmy segment wydobywczy

W 2018 roku zakończyliśmy reorganizację segmentu wydobywczego, w wyniku czego wyodrębniliśmy dwa wyspecjalizowane podmioty: Grupę Kapitałową LOTOS Upstream, realizującą inwestycje w aktywa wydobywcze, oraz Grupę Kapitałową LOTOS Petrobaltic, prowadzącą działalność operacyjną. Dodatkowo w 2018 roku zarejestrowana została spółka LOTOS Upstream UK, mająca posłużyć w przyszłości do rozwoju działalności na szelfie brytyjskim.

Grupa Kapitałowa LOTOS Upstream prowadzi dwa projekty będące w fazie rozwojowej (Utgard i YME zlokalizowane na szelfie norweskim z wydobyciem planowanym na 2020 rok) oraz dwa projekty w fazie przygotowawczej (B4/B6 na Morzu Bałtyckim oraz NOAKA).

Grupa Kapitałowa LOTOS Petrobaltic posiada koncesje oraz jest operatorem na bałtyckich złożach B3 oraz B8 i posiada koncesje poszukiwawczo-wydobywcze na Morzu Bałtyckim (Łeba, Rozewie, Gotlandia). Planowane jest poszerzenie działalności GK LOTOS Petrobaltic o świadczenie usług offshore oraz logistycznych dla klientów zewnętrznych.

Reorganizacja zakładała także działania upraszczające powiązania finansowe w ramach segmentu.

Inwestowaliśmy w innowacyjne technologie

Naszą najważniejszą inwestycją ostatnich lat jest Projekt EFRA, który dzięki wybudowaniu jednej z najnowocześniejszych jednostek koksowniczych umożliwi głębszy i bardziej opłacalny ekonomicznie przerób ropy naftowej. Na koniec grudnia 2018 r. postęp realizacji całego Projektu EFRA wyniósł 98,1%. Jednocześnie analizowaliśmy

i przygotowaliśmy się do dalszego rozwoju rafinerii także w innych kierunkach, które wskazaliśmy w naszej strategii. Są to:

- blok olejowy do produkcji olejów bazowych II i III grupy,
- kompleks benzynowy do produkcji benzyn motorowych z benzyny surowej,
- kompleks olefinowy wraz z produkcją ETBE oraz projekt budowy elektrociepłowni na własne potrzeby.

Rozwinęliśmy nasze stacje paliw

Obszar sprzedaży detalicznej w Grupie Kapitałowej LOTOS jest realizowany przez spółkę LOTOS Paliwa.

NASZE STACJE W LICZBACH NA KONIEC 2018 R.

495 stacji
pod marką LOTOS

306 stacji
własnych

189 stacji
franczyzowych

20 miejsc
obsługi pasażera

24 punkty Subway
w sieci LOTOS

12 punktów ładowania
samochodów elektrycznych
na trasie Trójmiasto –
Warszawa

W 2018 r. zaktualizowaliśmy naszą ofertę dla partnerów franczyzowych, poszerzając zakres oferowanego wsparcia w segmencie sklepowym i uatrakcyjnając ofertę cenową paliw. Kontynuowaliśmy też standaryzację sieci stacji, pracowaliśmy nad uatrakcyjnieniem oferty pozapaliwowej, a także nad poprawą jakości obsługi. Wspólnie z Alior Bankiem wprowadziliśmy kartę kredytową Mastercard Business LOTOS. W efekcie wprowadzonych zmian rentowność sieci stacji w ubiegłym roku poprawiła się.

Na naszych stacjach wprowadziliśmy także rozwiązania przyczyniające się do rozwoju elektromobilności. W ramach projektu LOTOS Niebieski Szlak powstało 12 punktów ładowania na stacjach na trasie Trójmiasto – Warszawa. Do końca I kwartału 2020 roku ma powstać kolejnych 38 stacji ładowania pojazdów elektrycznych. Wiele z nich zlokalizowanych będzie nie tylko na północy czy w centrum kraju, ale również przy trasach zachodniej i południowej Polski. W planach uwzględniono budowę kolejnych punktów przy drogach ekspresowych i autostradach.

CEL 2: Skuteczne procesy gwarantujące stabilność

W ostatnim roku uruchomiliśmy Program Poprawy Efektywności, którego celem jest identyfikacja i raportowanie działań oszczędnościowych w Grupie Kapitałowej LOTOS.

PROCESY OPTIMALIZACYJNE W GRUPIE KAPITAŁOWEJ LOTOS
250

liczba działań zidentyfikowanych w ramach Programu Poprawy Efektywności

165

liczba działań, które uzyskały pozytywną weryfikację

85

liczba działań przynoszących efekty oszczędnościowe, zakończonych na koniec 2018 r.

Transport i Logistyka, Produkcja i Energia oraz HR/Podróże służbowe – obszary, w których osiągnęliśmy największe efekty oszczędnościowe w 2018 r.

10,8 mln ton

poziom przerobu rafineryjnego w 2018 r.

najwyższy w historii Grupy Kapitałowej LOTOS

Dywersyfikujemy surowce

Dywersyfikacja surowcowa zapewnia ciągłość i stabilność dostaw ropy naftowej do rafinerii Grupy LOTOS, poprawia efektywność produkcji, a także buduje wiedzę i doświadczenie w przerobie zróżnicowanych gatunków ropy. Dzięki dywersyfikacji surowcowej Grupa Kapitałowa LOTOS może szybko i aktywnie reagować na zmiany rynkowe i uzyskiwać wyższą marżę. W zeszłym roku 27% zakupionej przez nas ropy pochodziło z kierunku innego niż wschodni.

Umocniliśmy naszą pozycję lidera

W 2018 r. Grupa Kapitałowa LOTOS dążyła do umocnienia swojej pozycji w Rankingu Solomon Associates. W tym celu prowadziła m.in. działania poprawiające efektywność energetyczną rafinerii i uruchamiające najnowsze rozwiązania informatyczne, służące wdrożeniu koncepcji Przemysłu 4.0.

CEL 3: Gotowość do wdrożenia innowacji

W ubiegłym roku podjęliśmy szereg inicjatyw wpisujących się w nasze innowacyjne myślenie o biznesie. Uruchomiliśmy m.in. projekt „Pure H2”, zakładający budowę instalacji do oczyszczania i dystrybucji wodoru wraz z 2 punktami tankowania tego paliwa (powstaną one w Gdańsku oraz w Warszawie do końca 2021 roku). Kontynuowaliśmy również „Studium Wykonalności projektu budowy w Gdańsku terminalu LNG małej skali i budowy innowacyjnych bunkierek LNG”. Obie powyższe inicjatywy współfinansowane są ze środków unijnych w ramach instrumentu „Łącząc Europę” („CEF – Connecting Europe Facility”). Prowadziliśmy również prace związane z technologią biopaliw oraz współudowodowieniem w naszych instalacjach. Dodatkowo rozpoczęliśmy współpracę badawczo-rozwojową z Politechniką Warszawską.

CEL 4: Aktywne zarządzanie szansami i ryzykami

Stale rozwijamy i wzmacniamy nasze kompetencje zarządzania ryzykami i szansami. W ostatnim roku rozszerzyliśmy metodykę zarządzania ryzykiem korporacyjnym, w zarządzaniu którym wspiera nas Komitet Ryzyka Grupy Kapitałowej LOTOS. Wprowadziliśmy także system monitorowania i opisu kluczowych ryzyk – TOP RISK. Regularnie prowadzimy warsztaty podnoszące poziom zarządzania ryzykiem oraz identyfikacji szans rynkowych w Grupie. Budujemy kulturę otwartości komunikowania ryzyk, tak aby umożliwić odpowiednio szybką i skuteczną reakcję, a w efekcie minimalizować prawdopodobieństwo i następstwa zagrożeń oraz wykorzystywać pojawiające się szanse.

CEL 5: Silny zespół, spójny CSR i bezpieczeństwo

Rozwijamy talenty

Jednym z naszych priorytetów jest sukcesywny rozwój zawodowy naszych pracowników, a przede wszystkim identyfikacja i rozwój talentów. W ubiegłym roku prowadziliśmy dalsze prace nad systemem zarządzania wiedzą w organizacji w oparciu o platformę e-learningową. Realizowaliśmy też projekty rozwijające naszą kadrę menedżerską (m.in. opracowaliśmy mapę pożądaných kompetencji menedżerskich, przeprowadziliśmy diagnozę potencjału kadry menedżerskiej, wypracowaliśmy Indywidualne Plany Rozwoju) oraz działania mające na celu optymalizację procesów HR i ich lepsze dopasowanie do oczekiwań pracowników i menedżerów (rozwinęliśmy systemy informatyczne wspierające procesy HR oraz usprawniliśmy komunikację z pracownikami). Nasze starania pozostają docenione. W ubiegłym roku po raz czwarty otrzymaliśmy Certyfikat HR Najwyższej Jakości przyznawany przez Polskie Stowarzyszenie Zarządzania Kadrami.

Więcej o naszych działaniach w obszarze pracowniczym na stronie: [Pracownicy](#)

Prowadzimy zintegrowaną politykę społecznej odpowiedzialności

W 2018 roku kontynuowaliśmy zaangażowanie w rozwiązywanie problemów społecznych oraz środowiskowych naszych interesariuszy. Nasze kluczowe kierunki działań w tym obszarze dotyczą kwestii społecznych i sportowych, poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz ochrony środowiska i ekologii. Nasza polityka z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu jest także realizowana poprzez Fundację LOTOS, wspierającą inicjatywy w zakresie ekologii, bezpieczeństwa i edukacji.

I w tym obszarze możemy liczyć na uznanie. W 2018 roku Grupa LOTOS została ponownie włączona przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie w skład indeksu spółek społecznie odpowiedzialnych RESPECT Index. Po raz pierwszy też akcje Grupy LOTOS zostały włączone przez globalną agencję ratingową FTSE Russel do londyńskiego indeksu firm społecznie odpowiedzialnych FTSE4Good. Z kolei tygodnik „Polityka” po raz kolejny nagroził nas Srebrnym Listkiem CSR.

Więcej o naszych działaniach w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu w Sekcji: [Zrównoważony rozwój](#)

Posiadamy wysoką kulturę bezpieczeństwa

Bezpieczeństwo naszych pracowników jest naszym bezwzględny priorytetem. Prowadzimy nieustające działania na rzecz kultury bezpiecznej pracy. W ubiegłym roku przeprowadziliśmy IX już Dni Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia, prowadzimy regularne działania informacyjne na temat bezpieczeństwa, a także działania o charakterze motywacyjnym. Niezmiernie ważna jest dla nas także ochrona kluczowej dla bezpieczeństwa energetycznego Polski infrastruktury, dlatego realizujemy program zwiększenia poziomu cyberbezpieczeństwa poprzez stworzenie odpowiednich struktur organizacyjnych, wdrożenie niezbędnych narzędzi, nowych rozwiązań technologicznych i infrastrukturalnych, a także działania edukacyjne.

Kalendarz najważniejszych wydarzeń

Styczeń

 <p>Grupa LOTOS podpisała umowę z PZPN, na mocy której pozostanie do 2022 roku Głównym Sponsorem Reprezentacji Polski w piłce nożnej.</p>	 <p>Spółka LOTOS Norge otrzymała od władz norweskich 2 nowe licencje poszukiwawczo-wydobywcze. Spółka posiada już 28 norweskich licencji.</p>	 <p>Sieć LOTOS wygrała przetarg na dzierżawę dwóch Miejsc Obsługi Podróżnych przy drodze S8.</p>	 <p>Grupa LOTOS i Remontowa LNG Systems podpisały list intencyjny w sprawie budowy pilotażowego systemu dystrybucji LNG.</p>
--	--	--	---

Luty

 <p>Rozpoczął się rozruch mechaniczny instalacji produkcji wodoru – HGU 3.</p>	 <p>LOTOS Terminale otrzymał z rąk Prezydenta RP certyfikat „Pracodawca Przyjazny Pracownikowi”.</p>	 <p>Działalność rozpoczęła spółka LOTOS Upstream. W skład jej grupy kapitałowej weszły LOTOS Norge oraz LOTOS Geonafta.</p>
---	---	---

Marzec

Mateusz A. Bonca został powołany na stanowisko p.o. prezesa Grupy LOTOS S.A., a Piotr Ciach na stanowisko członka zarządu.

W siedzibie Grupy LOTOS otwarto biura Electric Power Research Institute (EPRI) z Doliny Krzemowej – jednej z najważniejszych organizacji badawczych w sektorze energii.

LOTOS Paliwa otrzymały Gwiazdę Jakości Obsługi 2018 w kategorii stacje paliwowe.

Podczas Gali Sportu i Biznesu Grupa LOTOS otrzymała nagrody w kategoriach „Sponsor Sportu” oraz „Kampania Marketingowa” za dokonania sponsoringowe i kampanię „NAJ nie bierze się znikąd”.

Stacja LOTOS nr 404 w Pruszkowie zwyciężyła w kategorii „Myjnia”, a stacja LOTOS P218 w Białymstoku w kategorii „Partnerska stacja benzynowa z regionu Polska wschodnia” podczas PetroTrend 2018.

Kwiecień

LOTOS Asphalt oraz PGNiG Obrót Detaliczny podpisały umowę o współpracy przy bunkrowaniu statków paliwem LNG.

TELEWIZJA POLSKA

Grupa LOTOS zainicjowała współpracę z Poczta Polską oraz Telewizją Polską w sprawie poszukiwania synergii biznesowych, wspierających rozwój transportu niskoemisyjnego w Polsce.

LOTOS Oil stworzyła sieć Ambasadorów Marki Olejowej LOTOS oraz zdobyła Laur Konsumenta w kategorii oleje silnikowe i została wyróżniona w konkursie Orłów „Wprost”.

Grupa LOTOS podpisała list intencyjny z Miastem Gdynia dotyczący dostaw wodoru do napędu autobusów z ogniwami paliwowymi.

Maj

Rada Nadzorcza Grupy LOTOS S.A. powołała 3 członków zarządu X kadencji. Prezesem zarządu został Mateusz A. Bonca, wiceprezesem ds. produkcji i handlu – ponownie Jarosław Kawula, a wiceprezesem ds. inwestycji i innowacji – Patryk Demski.

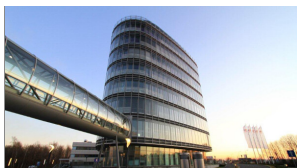

LOTOS Asphalt otrzymał medal na Międzynarodowych Targach Budownictwa Drogowego AUTOSTRADA-POLSKA.

Grupa LOTOS została nagrodzona Srebrnym Listkiem CSR tygodnika „Polityka”.

Czerwiec

Rada Nadzorcza Grupy LOTOS S.A. powołała Roberta Sobków na stanowisko wiceprezesa zarządu ds. finansowych.

ranking odpowiedzialnych firm

Grupa LOTOS zajęła 2. miejsce w kategorii „Paliwa, energetyka, wydobywanie” w Rankingu Odpowiedzialnych Firm. W całym zestawieniu uplasowała się na 6. pozycji.

Robert Kubica został Ambasadorem marki Dynamic.

W plebiscycie „Fleet Derby 2018” karta LOTOS Biznes ponownie została uznana za najlepszą kartę paliwową w Polsce.

Walne Zgromadzenie Grupy LOTOS S.A. podjęło uchwałę o przeznaczeniu ok. 185 mln zł na wypłatę dywidendy.

Lipiec

Zakończony został remont kilku instalacji, po którym rafineria zwiększyła produkcję.

Zakończone zostały badania sejsmiczne na Koncesji Młynary.

Sierpień

Z nowej instalacji HGU 3 uzyskany został pierwszy wodór.

Rafineria przerobiła w sierpniu rekordowe 954,5 tys. ton ropy, co odpowiada 11,24 mln ton rocznie.

Wrzesień

Rada Nadzorcza Grupy LOTOS S.A. powołała do zarządu X kadencji Jarosława Wittstocka na stanowisko wiceprezesa ds. korporacyjnych.

FTSE4Good

Globalna agencja ratingowa FTSE Russell w Londynie włączyła akcje Grupy LOTOS S.A. do prestiżowego indeksu firm społecznie odpowiedzialnych FTSE4Good.

Rada Nadzorcza LOTOS Petrobaltic S.A. powołała Grzegorza Strzelczyka na stanowisko prezesa zarządu, a Sławomira Sadowskiego na funkcję wiceprezesa zarządu ds. operacyjnych.

Przedstawiciele Politechniki Warszawskiej oraz Grupy LOTOS S.A. i LOTOS Lab podpisali porozumienie inicjujące wspólną działalność badawczo-rozwojową.

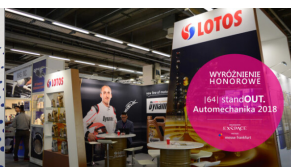
Październik

Podjęta została decyzja, że projekt „Pure H2” – budowy instalacji oczyszczania wodoru i 2 punktów tankowania wodoru, otrzyma wsparcie UE w wysokości ok. 2 mln euro.

Spółki LOTOS Lab i LOTOS Kolej rozpoczęły realizację projektu budowy dwóch prototypowych lokomotyw manewrowych o napędach hybrydowych.

Stoisko LOTOS Oil na targach Automechanika Frankfurt 2018 otrzymało wyróżnienie honorowe.

Na instalacji HDS 520 pomyślnie przeprowadzono nowatorskie testy współwodornienia olejów roślinnych.

LOTOS uruchomił niebieski szlak – 12 punktów ładowania pojazdów elektrycznych między Warszawą i Gdynią, przy trasie A1 i A2.

Listopad

<p>Zakończona została roczna przebudowa toru rozładunkowego 210, na który dowożone są pociągami biokomponenty.</p>	<p>Grupa LOTOS oraz konsorcjum 9 banków przedłużyły umowę na refinansowanie zapasów ropy i paliw.</p>	<p>LOTOS Petrobaltic zakończył budowę 75 km gazociągu łączącego centrum produkcyjne na złożu B8 z elektrociepłownią Energobalticu we Władystawowie.</p>

Grudzień

<p>Grupa LOTOS po raz 12 znalazła się w RESPECT Index – wśród spółek najbardziej odpowiedzialnych społecznie.</p>	<p>Grupa LOTOS i Microsoft podpisały porozumienie, na mocy którego będą inicjowały wspólne projekty i wdrażały rozwiązania z wykorzystaniem sztucznej inteligencji oraz najnowszych technologii informatycznych.</p>	<p>LOTOS Kolej podpisała w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju umowę na dofinansowanie przez UE w kwocie 74 mln zł zakupu nowoczesnego taboru intermodalnego.</p>	<p>23 grudnia rafineria Grupy LOTOS uzyskała rekordowy przerób ropy – 10,5 mln ton rocznie. Do końca roku przerobiła 10,8 mln ton.</p>

Wyniki finansowe i osiągnięcia operacyjne

Rekordowe wyniki i zrównoważone zarządzanie kapitałem finansowym

Ubiegły rok był dla Grupy Kapitałowej LOTOS dobry pod względem finansowym. Odnotowaliśmy istotnie wyższe przychody ze sprzedaży niż w roku 2017, co wiązało się przede wszystkim z wyższymi notowaniami ropy i produktów naftowych na rynkach światowych. Wzrósł też średni statystyczny przychód netto przypadający na jedną tonę oraz wolumen sprzedawanych przez nas produktów, towarów i materiałów ropopochodnych. Największy wzrost zanotowaliśmy w kategorii olejów napędowych oraz produktów ciężkich. W związku z wyższą sprzedażą wzrosły też jej koszty.

FINANSE GRUPY KAPITAŁOWEJ LOTOS

30,121 mld

PLN

całkowite przychody ze sprzedaży w 2018 r.

24,5% – wzrost przychodów w stosunku do 2017 r.

2 455 zł/t (toe)

średni statystyczny przychód netto ze sprzedaży przypadający na 1 tonę w 2018 r.

17,9% – wzrost średniego statystycznego przychodu netto ze sprzedaży przypadający na 1 tonę w stosunku do 2017 r.

5,7%

wzrost wolumenu sprzedaży produktów, towarów i materiałów ropopochodnych w stosunku do 2017 r.

7,3%

wzrost jednostkowej marży ze sprzedaży w 2018 r. w stosunku do 2017 r.

4,529

mld PLN

skonsolidowany zysk ze sprzedaży Grupy Kapitałowej LOTOS

13,5% – wzrost skonsolidowanego zysku ze sprzedaży w stosunku do 2017 r.

25,592

mld

PLN

koszt własny sprzedaży w 2018 r. w Grupie Kapitałowej LOTOS

26,7% – wzrost kosztu własnego sprzedaży w Grupie Kapitałowej LOTOS w stosunku do 2017 r.

230

mln PLN

dodatni wynik na pozostałej działalności operacyjnej w 2018 r. w Grupie Kapitałowej LOTOS

Na wzrost poziomu naszego zysku operacyjnego w 2018 roku wpływ miały głównie wyższe średnioroczne ceny ropy i gazu ziemnego, wyższe marże na główne produkty rafineryjne, rosnący trend notowań ropy i produktów naftowych w okresie 3 kwartałów 2018 roku oraz wzrost wolumenu sprzedaży.

Wyższe przychody oraz wynik operacyjny segmentu wydobywczego w 2018 roku były przede wszystkim efektem wzrostu notowań ropy Brent dtd (+31,4%) i gazu ziemnego (+38,8%) na rynkach światowych.

Z kolei wyższy poziom przychodów ze sprzedaży segmentu produkcji i handlu w 2018 roku był głównie wynikiem wyższej o 17% średniej ceny sprzedaży, związanej z wyższymi notowaniami produktów naftowych na rynkach światowych, skorygowanej niższym kursem dolara, a także wyższym wolumenem sprzedaży produktów naftowych. Wyższy o 11,4% (vs. 2017) wynik operacyjny w tym segmencie związany jest między innymi z przeprowadzonym w 2017 roku postojem remontowym „Wiosna 2017”.

WYNIKI OPERACYJNE GRUPY KAPITAŁOWEJ LOTOS

2,98 mld PLN

zysk operacyjny Grupy Kapitałowej LOTOS za 2018 r.

1,59 mld PLN

zysk netto Grupy Kapitałowej LOTOS w 2018 r.

1,93 mld PLN

zysk operacyjny w segmencie produkcji i handlu

1,05 mld PLN

zysk operacyjny w segmencie wydobywczym

30,12 mld PLN

przychody ze sprzedaży

5,94 mld PLN

wzrost przychodów ze sprzedaży w stosunku do 2017 r.

STRUKTURA ASORTYMENTOWA PRZYCHODÓW ZE SPRZEDAŻY GRUPY KAPITAŁOWEJ LOTOS:

	2018		2017	
	mln zł	% udział	mln zł	% udział
Benzyny	4 450,5	14,8%	3 682,2	15,2%
Benzyna surowa	1 157,1	3,8%	859,6	3,6%
Oleje napędowe	15 009,3	49,8%	11 864,5	49,1%
Paliwa bunkrowe	201,2	0,7%	121,3	0,5%
Lekki olej opałowy	640,4	2,1%	646,9	2,7%

Produkty ciężkie	3 133,8	10,4%	2 314,8	9,6%
Paliwo lotnicze	1 421,7	4,7%	913,1	3,8%
Oleje smarowe	278,5	0,9%	297,3	1,2%
Oleje bazowe	587,3	2,0%	488,6	2,0%
Gazy płynne	543,8	1,8%	496,1	2,0%
Ropa naftowa towar	320,8	1,1%	432,6	1,8%
Ropa naftowa produkt	285,4	0,9%	252,2	1,0%
Gaz ziemny	662,1	2,2%	574,7	2,4%
Pozostałe produkty, towary i materiały rafineryjne	563,7	1,9%	440,5	1,8%
Pozostałe produkty, towary i materiały	537,4	1,8%	463,2	1,9%
Usługi	420,3	1,4%	488,5	2,0%
Efekt rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	-91,6	-0,3%	-150,5	-0,6%
Razem	30 121,7	100,0%	24 185,6	100,0%
Sprzedaż krajowa	23 263,0	77,2%	19 090,5	78,9%
Sprzedaż zagraniczna	6 858,7	22,8%	5 095,1	21,1%

AKTYWA

Wśród głównych zmian w pozycjach aktywów należy wymienić:

- **wyższy o 1,3 mld PLN** poziom zapasów, przede wszystkim ropy naftowej i produktów rafineryjnych, związany głównie z wyższym wolumenem zapasów ropy (w tym zapasów obowiązkowych), produktów i półproduktów naftowych oraz wyższymi cenami na koniec 2018 roku w porównaniu z cenami na koniec 2017 roku,
- **wyższy o 639,8 mln PLN** poziom rzeczowych aktywów trwałych segmentu wydobywczego, głównie w związku z odwróceniem odpisów aktualizujących nakłady na YME,
- **spadek o 796,6 mln PLN** poziomu należności z tytułu dostaw i usług, głównie na skutek sprzedaży ropy naftowej w grudniu 2017 roku w ramach realizacji kontraktów z Agencją Rezerw Materiałowych,
- **spadek o 265,8 mln PLN** stanu aktywów z tytułu podatku odroczonego, przede wszystkim w związku z odwróceniem odpisów aktualizujących nakłady na YME oraz wpływem środków z ubezpieczenia wadliwej platformy na złożach YME,
- **wyższy o 290,9 mln PLN** poziom pozostałych aktywów, związany przede wszystkim ze środkami na rachunku Escrow na likwidację złoża Sleipner
- **niższy o 140,1 mln PLN** poziom dodatniej wyceny pochodnych instrumentów finansowych.

W ubiegłym roku wzrósł również stan kapitału własnego Grupy Kapitałowej LOTOS. Wzrost ten nastąpił głównie na skutek wzrostu poziomu zysków zatrzymanych o 1,4 mld PLN pomniejszonego o odniesione na kapitał rezerwy ujemne różnice kursowe z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych, skorygowane o efekt podatkowy w kwocie -63,0 mln PLN.

KAPITAŁ WŁASNY

12,03 mld PLN

poziom kapitału własnego na koniec 2018 r.

1,32 mld PLN

wzrost stanu kapitału własnego Grupy Kapitałowej LOTOS w stosunku do 2017 r.

54,2 %

udział kapitału własnego w sumie pasywów w 2018 r.

3,6 %

wzrost udziału kapitału własnego w sumie pasywów w stosunku do 2017 r.

GŁÓWNE ZMIANY W POZYCJACH ZOBOWIĄZAŃ (-269,6 MLN PLN):
+170,9 mln PLN

wzrost stanu pozostałych zobowiązań i rezerw (głównie zawiązane rezerwy w segmencie produkcji i handlu i zaktualizowane rezerwy w segmencie Upstream)

+355,3 mln PLN

wzrost stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego

-288,0 mln PLN

spadek poziomu zobowiązań z tytułu dostaw i usług

-541,9 mln PLN

spadek stanu kredytów, pożyczek, obligacji oraz zobowiązań z tytułu leasingu finansowego głównie na skutek spłaty części kredytów inwestycyjnych jednostki dominującej, kredytów LOTOS Norge oraz AB LOTOS Geonafta oraz w związku z wykupem części obligacji wyemitowanych przez Grupę

W 2018 roku zmniejszył się dług finansowy Grupy Kapitałowej LOTOS w stosunku do roku 2017. Wskaźnik relacji długu finansowego skorygowanego o wolną gotówkę do kapitału własnego wyniósł 16,1% i obniżył się o 7,3 punktu procentowego.

ZADŁUŻENIE
3,88 mld PLN

dług finansowy Grupy Kapitałowej LOTOS pod koniec 2018 r.

541,9 mln PLN

spadek długu finansowego Grupy Kapitałowej LOTOS w stosunku do 2017 r.

1,94 mld PLN

dług finansowy netto na koniec 2018 r.

Stan naszych środków pieniężnych na koniec 2018 roku, uwzględniający zadłużenie w rachunkach bieżących, wyniósł 1,94 mld PLN i był wyższy o 17,7 mln PLN niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Dodatnie przepływy pieniężne z działalności operacyjnej wiązały się z głównie z wypracowanym zyskiem netto, powiększonym o amortyzację, podatek dochodowy i spadek stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz zmniejszonym o wzrost stanu zapasów, odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych oraz spadek stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Ujemne przepływy z działalności operacyjnej obejmowały przede wszystkim wydatki związane z realizacją kluczowych rozwojowych projektów inwestycyjnych, w szczególności projektu EFRA, oraz z wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ze złóż norweskich i bałtyckich, a także środki na rachunku Escrow na likwidację złoża Sleipner.

Natomiast ujemne przepływy z działalności finansowej wynikały głównie z tytułu zaciągniętych kredytów, wydatków z tytułu spłaty kredytów i pożyczek oraz zapłaconych odsetek, zapłaconej dywidendy, ujemnego salda wpływów z tytułu emisji i wydatków z tytułu wykupu obligacji Grupy.

1,94 mld PLN

stan środków pieniężnych w Grupie Kapitałowej LOTOS uwzględniający zadłużenie w rachunkach bieżących pod koniec 2018 r.

2,33 mld PLN

dotatnie przepływy pieniężne z działalności operacyjnej wygenerowane w 2018 r.

-1,09 mld PLN

ujemne przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej wygenerowane w 2018 r.

-1,24 mld PLN

ujemne przepływy pieniężne z działalności finansowej

Więcej w Sekcji: Wyniki finansowe i osiągnięcia operacyjne

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe 2018

Inwestujemy w przyszłość

W 2018 roku Grupa Kapitałowa LOTOS poniosła nakłady inwestycyjne w kwocie ponad 1 mld PLN, z czego najistotniejszą pozycję stanowiły nakłady związane z projektem instalacji opóźnionego koksowania (Projekt EFRA), wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego, dotyczące głównie złóż B8 na Morzu Bałtyckim, Sleipner oraz YME na Norweskim Szelfie Kontynentalnym.

NAKŁADY INWESTYCYJNE GRUPY KAPITAŁOWEJ LOTOS PONIESIONE W 2018 ROKU

 w podziale na kluczowe projekty inwestycyjne w segmencie produkcji i handlu
 (w mln PLN)

Segment produkcji i handlu	2018
EFRA	290,4
Rozwój sieci stacji paliw	63,5
Węzeł Odzysku Wodoru (WOW)	11,5
Pozostałe	77,8
Razem	443,2

NAKŁADY INWESTYCYJNE GRUPY KAPITAŁOWEJ LOTOS PONIESIONE W 2018 ROKU

w podziale na kluczowe projekty inwestycyjne w segmencie wydobywczym (w mln PLN)

Segment wydobywczy	2018
Złóża B8	132,8
Norwegia Sleipner	127,4
Norwegia Heimdal	14,7
Norwegia YME	212,9
Pozostałe	73,0
Razem	560,8

Więcej o wynikach Grupy Kapitałowej LOTOS w 2018 roku: Sprawozdanie Zarządu (str. 39)

Wspieramy rozwój gospodarczy

Jako druga największa spółka paliwowa w bezpośredni i pośredni sposób wplywamy na gospodarkę naszego kraju. Rozwój regionów, w których działamy, napędzają m.in. odprowadzane przez nas podatki oraz zdywersyfikowana sieć dostawców.

KOSZTY Z TYTUŁU PODATKÓW I OPŁAT GRUPY KAPITAŁOWEJ LOTOS (W MLN PLN)

Podatki i opłaty wg krajów	2018
Polska	509,1
Norwegja	21,6
Litwa	11,0
Razem	541,7

Wspieramy lokalnych przedsiębiorców, poprawiając warunki rozwoju dla małego i średniego biznesu. Ważną rolę w wywieraniu pozytywnego wpływu ekonomicznego odgrywa jedna z naszych spółek – LOTOS Oil. Współpracuje ona z licznymi lokalnymi dostawcami towarów i usług, dla których nawiązanie relacji biznesowych z marką LOTOS jest niewątpliwą szansą na wzrost. Ma to także swoje odzwierciedlenie w powstawaniu kolejnych miejsc pracy w regionach, w których te przedsiębiorstwa działają.

W 2018 roku 20,80% naszego budżetu zakupowego trafiło do lokalnych firm z Gdańska i okolic.

Jesteśmy liczącym się pracodawcą nie tylko na Pomorzu, ale dzięki sieci naszych stacji paliw, również w innych rejonach kraju. W Grupie Kapitałowej LOTOS zatrudniamy w sumie **5 045** osób. Z tytułu zatrudnienia w 2018 roku wypłaciliśmy **761,6 mln zł** świadczeń pracowniczych.

Pieniądze wypłacane naszym pracownikom i dostawcom przyczyniają się w pośredni sposób do poprawy sytuacji ekonomicznej regionów, w których działamy. Dokonywane przez nich obroty pieniężne wspierają inne lokalne przedsiębiorstwa oraz wpływają na poprawę jakości życia lokalnych społeczności.

Naszą szeroką gamą produktów staramy się także niwelować ograniczenia w dostępie do dóbr konsumpcyjnych dla osób o niższym dochodzie. Produkty LOTOS Oil są łatwo dostępne i występują na różnych poziomach cenowych, co umożliwia dostęp do nich szerokiej gamie odbiorców – zarówno tych zamożnych, jak i z niskimi dochodami.

W ramach Grupy Kapitałowej LOTOS prowadzimy też szereg działań innowacyjnych i proefektywnościowych zmniejszających koszty procesów i energii. W ten sposób staramy się minimalizować negatywny globalny trend wzrostu cen czynników energii i, co za tym idzie, przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu.